

נושא השיעור: עשרת הדיברות

שם המורה: עידן לוסקי

כיתת היעד: תיכון

מקום השיעור ברצף הלימודי: שמות פרק כ' (א-יח)

עורך המצגת – עידן לוסקי  
כל הזכויות שמורות לוויסקול לימודים מקוונים בע"מ



תנ"ך

y school  
בכה לנעדים היסו

# עשרת הדיברות

**א'** וידבר אלהים, את כל-הדברים האלה לאמר. **{ס}**

**ב'** אנכי יהוה אלהיך, אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים: לא-יהיה לך אלהים אחרים, על-פני. **ג'** לא-תעשה לך פסל, וכל-תמונה, אשר בשמים ממעל, ואשר בארץ מתחת--ואשר במים, מתחת לארץ. **ד'** לא-תשתחוה להם, ולא תעבדם: כי אנכי יהוה אלהיך, אל קנא--פקד עון אבת על-בנים על-שלשים ועל-רבעים, לשנאי. **ה'** ועשה חסד, לאלפים--לאהבי, ולשמרי מצותי. **{ס}** **ו'** לא תשא את-שם-יהוה אלהיך, לשוא: כי לא ינקה יהוה, את אשר-ישא את-שמו לשוא. **{פ}**

**ז'** זכור את-יום השבת, לקדשו. **ח'** ששת ימים תעבד, ועשית כל-מלאכתך. **ט'** ויום, השביעי--שבת, ליהוה אלהיך: לא-תעשה כל-מלאכה אתה ובנך ובתך, עבדך ואמתך ובהמתך, וגרך, אשר בשעריך. **י'** כי ששת-ימים עשה יהוה את-השמים ואת-הארץ, את-הים ואת-כל-אשר-בם, וינח, ביום השביעי; על-כן, ברך יהוה את-יום השבת--ויקדשהו. **{ס}** **יא'** כבד את-אביך, ואת-אמך--למען, יארכון ימך, על האדמה, אשר-יהוה אלהיך נתן לך. **{ס}** **יב'** לא תרצח, **{ס}** לא תנאף; **{ס}** לא תגנב, **{ס}** לא-תענה ברעך עד שקר. **{ס}** **יג'** לא תחמד, בית רעך; **{ס}** לא-תחמד אשת רעך, ועבדו ואמתו ושורו וחמרו, וכל, אשר לרעך. **{פ}**



תנ"ך

y school  
בכה לנעדים היסוד

# עשרת הדיברות (לפי אחת החלוקות)

1. אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.
2. לֹא-יְהִיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים, עַל-פְּנֵי. לֹא-תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל, וְכָל-תְּמוּנָה, כִּי אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ.
3. לֹא תִשָּׂא אֶת-שֵׁם-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, לְשׁוּא: כִּי לֹא יִנְקֶה יְהוָה, אֶת אֲשֶׁר-יִשָּׂא אֶת-שְׁמוֹ לְשׁוּא.
4. זָכוֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת, לְקַדְּשׁוֹ. שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד, וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי--שַׁבָּת, לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ:
5. יֵא' כְבוֹד אֶת-אֲבִיךָ, וְאֶת-אִמְךָ--לְמַעַן, יֵאָרְכוּן יְמֶיךָ, עַל הָאָדָמָה, אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ.
6. לֹא תִרְצַח.
7. לֹא תִנְאַף;
8. לֹא תִגְנוֹב,
9. לֹא-תַעֲנֶה בְרֵעֶךָ עֵד שֶׁקֶר.
10. לֹא תִחַמַּד, בֵּית רֵעֶךָ; לֹא-תִחַמַּד אֶשֶׁת רֵעֶךָ, ... וְכֹל, אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ.



תנ"ך

y school  
בכה לנעדים היסוד

# ההבדלים בין הלוח הראשון לשני

חמשת הדיברות הראשונים	חמשת הדיברות השניים
מצוות שבין אדם למקום (לאלוהים)	מצוות שבין אדם לחברו
מצוות מיוחדות לעם ישראל	מצוות כלל אנושיות, אנוברסליות
מנוסח באריכות רבה, כולל נימוקים והבטחה לשכר ועונש	מנוסח באופן תמציתי וברור
הביטוי ה' אלוהיך	לא מופיע שם ה'



תנ"ך

# שמירת השבת

## הבדלים בין ספר שמות לספר דברים

דברים (וי' י"א)	שמות (כ' ז')
<p>יא' שמור את-יום השבת, לקדשו, כאשר צוך, יהוה אלהיך. יב' ששת ימים תעבד, ועשית כל-מלאכתך. יג' ויום, השביעי--שבת, ליהוה אלהיך: לא תעשה כל-מלאכה אתה ובצרך ובתך ועבדך ואמתך ושורך וחמורך וכל-בהמתך, וגרך אשר בשעריך—</p> <p>למען ינוח עבדך ואמתך, כמוך. יד' וזכרת, כי עבד היית בארץ מצרים, ויצאך יהוה אלהיך משם, ביד חזקה ובזרע נטויה: על-כן, צוך יהוה אלהיך, לעשות, את-יום השבת.</p> <p>נימוק סוציאלי – היסטורי</p>	<p>ז' זכור את-יום השבת, לקדשו. ח' ששת ימים תעבד, ועשית כל-מלאכתך. ט ויום, השביעי--שבת, ליהוה אלהיך: לא-תעשה כל-מלאכה אתה ובצרך ובתך, עבדך ואמתך ובהמתך, וגרך, אשר בשעריך.</p> <p>י' כי ששת-ימים עשה יהוה את-השמים ואת-הארץ, את-הים ואת-כל-אשר-בם, וינח, ביום השביעי; על-כן, ברך יהוה את-יום השבת--ויקדשהו.</p> <p>נימוק דתי לשבת</p>



# הדיברות החברתיים – סוציאליים

לא תרצח, - קדושת החיים

לא תנאף - קדושת המשפחה

לא תגנב - קדושת הקניין (הרכוש הפרטי)

לא-תענה ברעך עד שקר - קדושת המשפט

לא תחמד, בית רעך; לא-תחמד אשת רעך... - קדושת המחשבת



תנ"ך

y school  
בנה לנעדים היסוד

**ידי** וכל-העם ראים את-הקולת ואת-הלפידם, ואת קול השפר, ואת-ההר,  
עשן; וירא העם וינעו, ויעמדו מרחק. **ויו** ויאמרו, אכל-משה, דבר-אתה  
עמנו, ונשמעה; ואל-ידבר עמנו אלהים, פן-נמות. **וידו** ויאמר משה אל-  
העם, אל-תיראו, כי לבעבור גסות אתכם, בא האלהים; ובעבור, תהיה  
יראתו על-פניכם--לבבתי תחטאו. **ידי** ויעמד העם, מרחק; ומשה נגש אל-  
הערפל, אשר-שם האלהים. **{ס} יחי** ויאמר יהוה אל-משה, כה תאמר  
אל-בני ישראל: אתם ראיתם--כי מן-השמים, דברתי עמכם.



תנ"ך

y school  
בכה לנעדים היסוד

# נושא השיעור הבא:

## שמות פרק לב

